

Orientering

Til Økonomiudvalget

Følsomhedsanalyse og tidspunkt for afrapportering på (børne-)fattigdom fremadrettet

Resumé

Følsomhedsanalyse

I forlængelse af afrapporteringen af (børne-)fattigdom på Økonomiudvalgets møde d. 5. december 2023, hvor der blev spurgt til følsomhed over for inflation, er lavet en opgørelse af, hvordan antallet af fattige opgjort efter budgetmetoden påvirkes af inflation. Andelen af fattige efter budgetmetoden i 2021 var 4,5 pct. Havde inflationen i 2021 været på højde med inflationsraten i 2022 ville 5,3 pct. have været fattige i 2021 svarende til 5.691 flere københavnere.

Fremadrettet afrapportering

Afrapportering af (børne-)fattigdom 2022 forelægges ØU i juni i forbindelse med, at opgørelsen indgår i Status på København. Fremadrettet vil den særskilte opgørelse af (børne-)fattigdom herefter forelægges ØU i februar.

Sagen er til orientering.

Sagsfremstilling

Opgørelsen af (børne-)fattigdom i København er opgjort efter budgetmetoden, som er omkostningsbaseret. Derved påvirkes antallet af fattige opgjort efter metoden af inflationen. Det vil forventeligt betyde, at der i år med høj inflation vil være flere fattige. Medianindkomstmetoden er ikke på samme måde påvirket af prisniveauet.

Løsning

Til opgørelsen af fattigdom er priserne for hvert forbrugsområde fremskrevet med Danmarks Statistiks forbrugerprisindeks for det pågældende forbrugsområde. Den gennemsnitlige årlige ændring i priserne fra 2021 til 2022 kan ses i **tabel 1**. Der er stor forskel på, hvordan ændringen i priserne har været på de forskellige forbrugsområder. Eksempelvis steg priserne på forbrugsområdet *supplerende boligudgifter* (varme, elektricitet og vand) med 24 pct. fra 2021 til 2022 og forbrugsområdet *husleje* steg med 2 pct. Samlet stigning i forbrugerpriserne fra 2021 til 2022 var 7,7 pct.

02-02-2024

Sagsnummer i F2
2023 - 22065

Dokumentnummer i F2
4498715

Sagsnummer eDoc
2023-0483200

Sagsbehandler
Sarah Emilie Nøhr Dolmer

Tabel 1. Stigning i forbrugerpriserne fra 2021 til 2022 - fordelt på forbrugsområder

Forbrugsområder/varegrupper	Årsstigning i pct.
Supplerende boligudgifter	24,0
Mad og drikke	12,0
Varige forbrugsgoder	8,0
Dagligvarer og rengøring	8,0
Dagpleje	6,0
Kultur og fritid	3,0
Beklædning og sko	3,0
Husleje	2,0
Transport	2,0
Forsikring	2,0
Forbrugerprisindeks	7,70

Note: Ændring i priserne er opgjort pba. Danmarks Statistiks forbrugerprisindeks efter varegruppe (tabel PRIS111). Danmarks Statistik vægter forbrugsområder på baggrund af nationalregnskabets opgørelse af husholdningernes udgifter til forbrug fordelt på 70 forbrugsområder.

Der er forskel på, hvor meget en prisændring i et specifikt forbrugsområde påvirker den samlede pris på varekurven/minimumsbudgettet. Det vil afhænge af, hvor stor en andel af varekurven/minimumsbudgettet, forbrugskategorien udgør samt hvor stor ændringer i priserne er. F.eks. vil en stigning i huslejen på 2 pct. påvirke prisen på varekurven mere end samme stigning i priserne på dagligvarer, da husleje fylder mere i det samlede budget end dagligvarer.

Fattige i København i 2021 med forskellige prisniveauer

Tabel 2 viser antallet af fattige i København med det pågældende løn- og prisniveauet i 2021 samt løn- og prisniveauet hvis inflationen havde været højere (svarende til inflationsraten i 2022). Herudover viser tabellen antallet af fattige i et scenarie, hvor kun prisniveauet og ikke lønniveauet stiger (svarende til 2022-inflationen), da overførslerne på kort sigt typisk ikke stiger i samme tempo som lønningerne, hvorfor købekraften blandt personer på overførsler – heriblandt en stor del af de fattige – vil være reduceret.

Tabel 2. Antal fattige i København i 2021 ved forskellige inflationsniveauer

	Population i 2021	Fattige med faktisk inflation i 2021		Fattige med 2022-inflation (inkl. lønkorrektion)		Fattige med 2022-inflation (ekskl. lønkorrektion)	
		Antal	Andel (pct)	Antal	Andel (pct.)	Antal	Andel (pct.)
Personer	644.424	28.734	4,5	34.425	5,3	37.340	5,8
Børn i alt (0-17 år)	110.513	4.467	4,0	5.853	5,3	6.580	6,0
Familier							
Familier i alt	394.838	21.381	5,4	24.906	6,3	26.746	6,8
Børnefamilier	78.325	2.629	3,4	3.402	4,3	3.813	4,9

Note: Priserne på forbrugsområderne er fremskrevet med Danmarks Statistiks forbrugerprisindeks efter varegrupper (PRIS111) og den disponible indkomst er fremskrevet med Danmarks Statistiks implicitte lønindeks (ILON12).

Havde inflationen i 2021 været på niveau med inflationen i 2022 (inkl. stigning i lønniveauet) ville 34.425 københavnere leve under fattigdomsgrænsen - heraf 5.853 børn - svarende til 5,3 pct. af den københavnske børnepopulation. Det er ca. 5.700 flere københavnere (1.400 flere børn) end antallet med den faktiske 2021-inflation.

I scenariet hvor kun prisniveauet på varerne svarer til 2022-niveau, men hvor lønningerne er de faktiske for året, ville 6 pct. af de københavnske børn være fattige i 2021, hvilket er 2.113 flere børn end med den faktiske inflation.

Beregningen af antallet af fattige i tabel 2 med 2022-inflationen vil afvige fra det faktiske antal fattige i 2022, da der er andre faktorer (populations-sammensætning, faktisk indkomstfordeling mv.) der påvirker antallet af fattige.

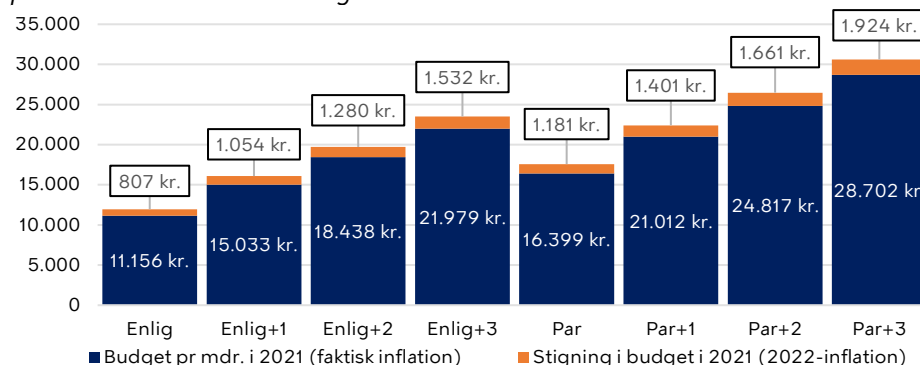
Når priserne stiger, stiger antallet af fattige

Hvis prisen på minimumsbudgetterne steg med 1 pct. i 2021, ville antallet af fattige i København stige med 3,2 pct. svarende til 920 flere fattige københavnere. Det er en alt andet lige betragtning, da der fx ikke tages højde for stigende indkomst. Herudover er forholdet mellem prisniveauet og antallet af fattige ikke lineært, fordi indkomstfordelingen ikke er det.

Minimumsbudgetter for familietyper med 2022-inflationsniveau

Figur 1 viser det månedlige minimumsbudget for forskellige familietyper fra 2021, samt hvor meget dyrere varekurven ville blive, hvis budgettet steg med 2022-inflationen.

Figur 1. Minimumsbudgetter 2021 (pr. mdr.) fordelt på udvalgte familietyper med faktisk inflation og 2022-inflation

Fremadrettet afrapportering af særskilt rapport

ØKF har tidligere lagt op til, at den særskilte afrapportering af (børne-)fattigdom forelægges ØU ultimo året. Imidlertid offentliggør Danmarks Statistik de relevante registre allerede i december/januar, hvilket muliggør afrapportering allerede i februar. Derfor foreslår ØKF, at afrapportering af (børne-)fattigdom fremadrettet forelægges i februar, så ØU tidligst muligt får det aktuelle billede af udbredelsen af fattigdom. I februar 2025 tillader data afrapportering på (børne-)fattigdom til og med 2023.

Dog vil opgørelsen i år, indeholdende 2022-tal, forelægges i juni, så den kan indgå opdateret i Status på København.

Økonomi

Intet at bemærke.

Videre proces

Opgørelsen af (børne-)fattigdom indgår i Doughnutmodellen og Status på København, der forelægges i henholdsvis juni og august 2024. Forud herfor vil ØU forelægges en særskilt afrapportering på (børne-)fattigdom opdateret med data for 2022. Fremadrettet vil afrapporteringen af (børne-)fattigdom ske i februar.